Düşlemenin Kitabı

Tuba Ergene

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

/ otukennesriyat

YAYIN NU: 2404
EDEBÎ ESERLER: 1203

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NU: 49269

ISBN: 978-625-8838-10-7

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
Koşuyolu Mah. Mahmut Yesari Cad. Nu: 76 • 34718 Kadıköy-İstanbul
Tel: (0216) 546 03 50

Genel Müdür: Ertuğrul Alpay

Genel Yayın Yönetmeni: Göktürk Ömer Çakır

Editör: Umay Hacıyakupoğlu

Kapak Resmi: Lütfü Kaplanoğlu, "Ada", 150 x 200 cm, tuval üzerine akrilik boya, 2025

Dizgi-Tertip: Ötüken

Baskı: Çınar Matbaacılık ve Yayın Sanayii Ticaret Ltd Şti
İkitelli OSB Mahallesi Çevre Sosyal Tesisler Sokak
Çevre Sanayi Sitesi Sosyal Tesisler Nu: 3 İç Kapı Nu: 1B1
Başakşehir-İstanbul
Tel: (0212) 628 96 00
Sertifika Nu: 45103

İstanbul - 2026

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Tuba Yüksel Ergene: 1982'de Seydişehir'de doğdu. Fizyoterapi ve Rehabilitasyon lisans eğitiminin ardından Kardiyopulmoner Rehabilitasyon alanında uzmanlaştı ve 2022'de doktora derecesini aldı. Klinik deneyimini akademik birikimiyle harmanladığı bilimsel çalışmaları, ulusal ve uluslararası dergilerde yayımlandı; çeşitli üniversitelerde lisans dersleri verdi. Yirmi yılı aşkın meslek hayatında, hastaların en savunmasız anlarında klinik sorumluluk üstlendi. İnsan yaşamının kavrayışı aşan dokusuna duyduğu derin ihtiram; düşünsel yönelimini modern şiirin duyarlıkları, felsefenin soruları ve Doğu-Batı düşünce geleneklerinin senteziyle buluşturdu. Edebiyat ve felsefe disiplinleriyle kurduğu bağı, usta yazar ve düşünürlerin rehberliğinde derinleştirdi. Elinizdeki metinler, bilimsel disiplin ile anlatı sanatının kesişiminde, deneme ile şiir arasında salınan "*düş fragmanları*"dır. Yazarın iç dünyasından süzülen bu satırlar; okuru yaşamın derinlikleri ve gözden kaçan incelikleri üzerine düşünmeye davet ediyor. Dr. Fzt. Tuba Yüksel Ergene, hâlen, klinisyen kimliğiyle görevini sürdürmektedir.

İçindekiler

Lirik Ruh Hâlleri
Senail Özkan 09

Yazı – Varoluş Meşgalesi 27
Bir Plağın Seması 33
Şehir Mırıldanmaları 41
Çocuk 48
Rüzgârın Duyurduğu 50
Suyun Teni ve Seyir 52
İnce Nakış 55
Huzursuz Sone 58
Düşleyen Mektuplar 59
Rainer Maria Rilke'ye Mektup 63
Mevsimler Üçlemesi 68
Wie alles doch 79
Mekânın Hatırası 81
Innenraum 88
Bir Rüyayı Sırtlanmak 89
Gündüz Vakti Fenerle 92
Şairlerle Hasbihâl 101
Hilmi Yavuz için bir Gül bahçesi 113
Diyaloglar 147
Aforizmalar 191

Lirik Ruh Hâlleri

Tuba Ergene, *Düşlemenin Kitabı* başlıklı bu ilk eserine ön söz yazmamı rica edince, bir mükellefiyet duygusuyla hiç tereddüt etmeden talebini kabul ettim; çünkü bu güzel eserinin oluşma sürecine refakat ettim. Eserinin oluşma safhasında yaşadığı heyecanlara, endişelere, gerilimlere, tereddütlere ve ruh dalgalanmalarına şahit oldum. Bu zorlu süreçte Tuba Hanım, içindeki şairlik cevherini, hiç acele etmeden, bir kuyumcu hassasiyetiyle ve sabırla işledi. Bu meyanda zamanı çok iyi kullandı, bana da yazdıklarını okumam ve değerlendirmem için ziyadesiyle zaman bıraktı. Tabiri caizse bana hiçbir zaman bir heveskâr şair(e) intibaını vermedi ve şiir meyvesi yeteri kadar ballanmadan dalından koparmadı.

İmdi Tuba Hanım'ın bana verdiği bu fırsatı değerlendirerek umumi mahiyette şiir hakkında ve hususi olarak da yeri geldikçe onun şiirine dair mülahazalarda bulunmak istiyorum. Evvela şunu belirtmeliyim ki şiir, kendi kudretiyle ve kendi kanununa göre bir âlemin yaratılmasıdır. Bu, onun yalnızca hayalin bir rüyası, ruhun hükümran olduğu daha iyi bir dünyaya dair bir vehim olduğu manasına gelmez. Goethe'yi hatırlayalım: Ona göre şiir mecaz yaratma sanatıdır; onun için gerçek dünya, imge içinde kurduğu dünya ile aynıdır. Şairler Prensi, ruhun talebini tabiatta zaten gerçekleşmiş olarak görüyordu. Ancak, bu dünyada onun hakiki ve ruhi mahiyetini idrak etmeye yalnızca şairane ruhun, yani sezginin muktedir olduğunu da biliyordu.

Şiir, işte bu şekilde temaşa edilen dünyanın tasvirî surette şekillendirilmesidir. Hatta daha da ileri giderek denilebilir ki, temaşanın kendisi dahi başlı başına bir yaratmadır: Rilke, "Bir şeyi yeteri kadar temaşa ettiğinizde

yaşamın inceliklerini sezenlere...

Yazı — *Varoluş Meşgalesi*

Gün, akşam kızıllığını da alıp pencerelerden çekilince, suretler dolaşmaya başlar zihinde; sözün sureti, harflerin sureti... Hüznün kalbinde ürperen gece, kendi kıyısında bana da hararetli bir yer açar.

Gece, görünenle görünmeyenin birbirine yaslandığı ân.

Lambanın çizdiği o dar ve parlak halkada, eksikliğini duyduğu şeye yönelir insan. Yazı ise bu sessizleşmenin parmak uçlarında can bulmasıdır.

Sözcükler, söylenemeyenin etrafında coşkuyla dolaşır; bir hatıra, varlıklardan süzülüp gelen zarif bir kuş gibi nazikçe dokunur yüzümüze, gözümüze. Düş de böyle gelir, kimin gönderdiğini hiç bilmeyeceğimiz tanıdık bir selâm gibi.

Yazı bakışın kâğıda düşen gölgesi.

Söz, istemektir; biri, diğerini çağırır, uyandırır.

Her şeyi görmek ve sözcüklerin içinden bakmak isteriz hayata.

Çocuk

Siz — sesin kabuğunda bekleyen,
henüz olgunlaşmamış sözcüksünüz.

Annenizin içindeki suyun hafızası,
akşam ışığında yer değiştiren gölgelersiniz;
ağaçlardan esen o çok eski koku...
ve içeriden bir parlayıştır gözleriniz.

Sokaklar — birer halıdır önlerinizde,
ayak izlerinizi saklamak için serilmiş;
sırf bu izlere dokunabilmek için eğiliriz biz,
yüzlerinize — oradan kendi içimize bakar gibiyiz.

Şimdi — gün çekiliyor üzerimizden;
ağaç gövdeleri akşam serinliğini kuşanıyor
ve bahçe, terk edilmiş bir oyuncağın
narin yalnızlığını taşıyor içinde.

Siz — tâ 'önce'den gelen süzgün bakış,
"*hiç kimsenin uykusu olmamanın sevinci*"
beni, büyümüş olmanın yükünden nazikçe sıyırıp,
bir gülün açılma arzusuna uyandırıyorsunuz.

Siz; pencerede düşmeye hazır o damlanın
asılı kalışını, sonsuzca kolluyor gibisiniz.

Çocuk... Uçuşan seslere açıktır hâlâ;
rüzgârın, tozun ve ışığın içinden geçerler.
Biz ise çoktan söndürdük o bakışı.
Dünyadan yalnızca nesneleri yakalar olduk;
'nesnesiz sonsuzluğa' sağırlaştık — "*das Offene*"ye.

Rüzgârın Duyurduğu

Perde kımıldadı. Işık, duvarda yeniden kuruluyor;
içerinin saati işliyor şimdi.

Üzerimizde dolaşan görünmez soluk yapraklara değdikçe
belleği de ürpertiyor; kalbe dökülen akıntının içinde
dokunuyordu her şeye. Sözcükler, aldırmazlığını da
alarak, kalabalıkların uğultusundan sıyrılıp kendilerine
yer arıyor.

Günün rengi değişiyor yavaşça. Varlığın alçak
gönüllülüğü karşısında küçücük kaldım. Kimdim ben?
Bulutlar, akşamın turuncusunu giyinmiş birer köpük…

Deniz mi o, beni içine alan? Henüz tuzu duyulmamış
bir terleme, laciverdî uyku… Renklerin bakışla ton
değiştirdiğini bilmezdim.

Rüzgâr, içimizi uyandıran melekî fısıltı… Sarı, yeşil,
kahverengi — kendi isimlerini bırakıp onun aynasında
eriyorlar. Bir nabız var boşlukta, içeridekiyle birlikte
atan. Her güzel, içimize gölge bırakıyor; kalbimiz ince bir
işçilikle açılıyor.

Ya bu rüyanın uykusunu bilmeseydim?

Rüzgâr… Elleri midir Tanrı'nın? Kalbimizden taşan hare mi?